

Odmev iz Afrike

Ilustrovan mesečnik
v prosepah afriških misijonov.

Izdaja:
Klaverjeva družba.

Upravništvo:
Ljubljana, Pred školijo 8, II. nadstr.
Stane za celo leto K 1.50.

Odmev iz Afrike,

ilustrovan mesečnik v
prospeh afriških misijo-
nov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, francoskem, laškem, ogrskem, angleškem in portugalskem jeziku. Blagoslovljen po Piju X. Stane za celo leto K 1.50. Naroča se pod naslovom: Filijalka Družbe sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via Sanità 14.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve Družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski,časno Salzburg, Dreifaltigkeitsg. 12.

Vsebina številke meseca grudna:

Noben ultimatum. — Noč miru. — Apostolski vikariat Južna-Nyanza (P. Donders.) — Zambesi misijon (P. Limbrok.) — Apostolski vikariat Tánariva (P. Thuquet.) Apost. vikariat Bagamoyo. Misijonska pisma. Duhovna odlika. — Katol. duhovščina na četu misijonskega gibanja. — Poslano. — Listnica.

SIK1: Razpadajoča cerkev v Typelongo. — P. Donders.

Darovi

od dne 1. do 30. kimavca 1914.

Za afriške misijone: A. Bezovnak 10 K, po preč. g. župniku Dr. Janež iz nabiralnika 2 K 6 v, N. N. 2 K, M. Rozman 1 K 25 v, preč. g. M. Ježek za paganske otroke 4 K 34 v, F. Novak 1 K, Jordan M. 60, N. Toman 50 v, preč. g. župnik J. Teran 2 K, J. Hrast 3 K, M. Baša 2 K, po nabiralniku 1 K 10 v, N. N. 1 K 10 v.

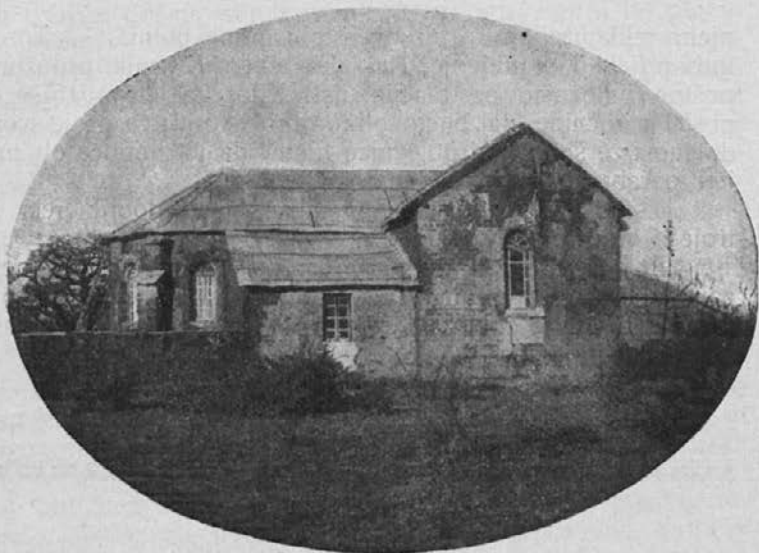
Za sv. maše: A. Horvath nabrala 12 K, A. Solar nabrala 6 K, M. Vorl vojak, v zahvalo za vrnitev 2 K, A. Gornjec 2 K, M. Juhn 4 K, Jenčič 10 K, M. Kumar 2 K, L. Lesclach 8 K.

Za stradajoče: U. Modic 20 v.

Za gobavce: M. in A. Fajfar 1 K, M. Žan 1 K, A. Sedej 2 K.

Za odkup sužnjev in botrinski darovi: N. Sedej prispevek za odkup in botrinski dar dečka na ime: Francišek Asiški 24 K, N. Pilka prispevek za odkup zamorčka 30 K.

Za kruh sv. Antona: M. Kočevar 1 K, po J. Znidaršič 10 v, J. Vrbnjak 40 v, A. Najgerlič 2 K, A. Kovačič nabrala 3 K, v zahvalo in kot prošnja, M. Hozjan 20 v, po preč. g. župniku Dr. Janež 7 K 57 v, Neimenovana 2 K, H. Kastelic 1 K, A. Kobol 2 K, A. Podpavec 2 K, M. Rozman 1 K, S. Novak 80 v, -J. Lužar 20 v, St. Törnár 1 K 40 v, K. Camplin 60 v, A. Görköš 30 v, U. Modic 20 v, M. Močnik 10 v, J. Kocljan 1 K, M. Kaplan 1 K, A. Sedej 1 K, T. Uršič 6 K, A. Demšar, 4 K, S. Koren 60 v, M. Devetak 1 K 20 v, K. Igljč 2 K, F. Kupčič nabral od Celjskih dobrotnikov 16 K, po nabiralniku pri Pepci na Bregu 2 K, J. Znidaršič nabral kot prošnja za zdravje 50, M. Kmet 2 K, F. Fakin 12 K, M. Briel 1 K, Z. Krajšič 1 K, H. Požun 1 K, A. Kot, 2 K,

Razpadajoča cerkev v Typelongo (Angola, port. S. Afrika.)

Noben ultimatium,

pač pa nujna prošnja je predmet, ki ga pošilja podpisani izdajatelj in urednik dragim bralcem „Odmeva“:

1. Da bi z ozirom na težki položaj misijonov, ki so vsled vojske bolj kot kedaj navezani na pomoč in zanimanje, **zvesti** ostali „Odmevu iz Afrike“ in ga sprejeli tudi v prihodnje. Vrnitev „Odmeva“, bi ja bila „napoved vojske“ in teh imamo res že dovolj!

2. Da bi z ozirom na splošno stisko misijonov pokazali svojo zvestobo na praktičen način, da naročnino za leto 1915, namreč **1.50 K** plačajo **naprej**, najpozneje vsaj do 20. pros. 1915. Ako se mora naročnina za druge časnike plačevati naprej, zakaj se ne bi potem za misijonske liste, katerih čisti znesek je namenjen misijonom? Kateri ljubih naših naročnikov misli, da to ni potrebno, pač ne pomisli, koliko škodo nam s svojo pozabljivostjo ali brez brižnostjo napravi. In če je veljalo to že za prejšnje čase, koliko bolj velja sedaj, ko moramo tudi mi vse **naprej** plačati (papir, klišeje, barvo itd.). Kje naj vzamemo, če je blagajna „Odmeva“ v začetku leta skoraj prazna in se komaj proti koncu leta po mnogih proš-

njah, reklamacijah in terjatvah polagoma polni! — Torej, ljubi prijatelji, usmiljenje! Naši decemberski številki priložimo poštno položnico oz. plačilni list. Kdor za leto 1915 še ni poslal naročnine, naj blagovoli to **takoj** storiti; če pa je svojo dolžnost že storil, naj položnico hrani, da jo mogoče ob priliki porabi za — **novega** naročnika!

To bi bila tretja tiha prošnja. „Vseh dobrih reči je troje!“ pravi pregovor.

In s tem se vam podpisani urednik priporoča v trdnem zaupanju, da se diplomatične zveze med vami in njim vsled te note ne bodo pretrgale, temveč nasprotno se vse poravnalo mirnim potom.

Za to se že naprej prav iskreno zahvaljuje

M. Terezija Ledóchowska.

Noč miru.

Bliža se vsakoletni spomin velike svete noči miru. „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ Tako so peli angeljski kori prvo sveto noč. Zveličar, kralj miru je to svojo prvo uspevanko zopet in zopet ponavljal. „Mir z vami.“ — „Svoj mir vam prinašam.“ — „Pojdi v miru.“

Bo li Sveta noč 1914 prinesla tudi nam zaželjeni politični mir po tej krvavi svetovni vojski? Do sedaj še ni upanja na to. Toda, ali naj sladke mirovne pesmi, mili angeljski glasovi done zaradi tega kot britki zasmeh našim ušesom?

Pred nekaj leti se je na nemških odrih z velikim uspehom vprizorila igra: „Vojska v miru.“ Na ta naslov, če ga obrnemo, nas opominja sedanji svetovni položaj. „Mir v vojski!“ Kaj, ali res tako? Koliko miru je prinesla ta strahovita svetovna vojska? — Mir z Bogom: Tisoči in tisoči, ki so dolga leta živeli v sovraštvu z Bogom, so se skesano vrnili k Njemu ter v zakramentu sv. pokore in pri mizi Gospodovi našli dušni mir. Mir v družinah: koliko zakonskih razporov se je odstranilo, koliko otrok se je s stariši, koliko starišev se je z otroci spravilo; v miru so se ločili, da se morda nikoli več ne vidijo na tem svetu. Mir med narodi, mir med strankami: Kako lep vzgled je ravno v tem oziru dala Avstrija, do sedaj polna narodnostnega in strankarskega boja. Vse narodnostne nasprotnosti je vojska premostila, narodnostni prepri so utihnili. Kar je bilo prej ločeno, je sedaj zopet v slogi združeno, da se vojskuje zoper skupnega sovražnika prestola in cerkve. Vse dela za domovino.

In tako bo tudi velika sveta noč miru prinesla tisočim in tisočim dušam mir, notranji, srčni mir, naj si bo potem svetovna vojska še dalje divjala ali že ugasnila. In angeljsko petje miru bo veljalo tisočerim, med njimi pač posebno našim hrabrim bojevnikom, kateri, čeprav morda sveto noč praznovaje v bojnem taboru, v mrazu in snegu, bodo vendar v svojem srcu in mirni vesti čutili najslajši odmev mir oznanjajočega angeljskega petja.

Mir tudi nam! Mir tudi vam, dragi prijatelji misijonov! Vam, kateri ste s svojimi darovi za misijone prinesli že tolikim dušam ubogih poganov mir božji. Rotim vas, nadaljujte to delo miru iz ljubezni do božjega Deteta; pomagajte misijonom v teh težkih časih!

Se je upanje, da svetovna vojska, četudi kot manjša vojska prenešana v Afriko, vendarle ne bo ustavila misijonskega delovanja med zamorci, — če ne zmanjka osoba in denarnih sredstev! V tem pomankanju grozi najhujša nevarnost. Odvrnimo jo, kolikor je v naši moči. Ko bomo ob božičnem času naše za domovino se boreče junake bogato obdarovali, o tedaj ne pozabimo plemenitih borilcev med pogani, misijonarjev in njihovih pomočnikov, duhovnikov-domačinov in katehistov! Nikoli morda ne bodo prispevki za nje bolj na mestu ko ravno sedaj.*)

Sprosimo si skorajšen svetovni mir, da, zagotovimo si večni mir s tem, da mir delimo, mir širimo, tisti božji mir, ki vse presega; tedaj nas bo sveta božična noč tako pomenljivega leta 1914 našla, čeprav sredi solzá, — vendar v miru.

Led.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Južna Nyanza.

Pismo P. Donders-a naši glavni voditeljici.

Kigali, 28. prosinca 1914.

Vaše blagorodje, častita gospa glavna voditeljica!

Preteklo je dobro leto, odkar sem se o priliki Marijanskega kongresa od Vas poslovil. Poprej ste, mi blagorodna, nudili zelo zaželjeno priliko, da sem mogel pripovedovati nekoliko iz afrikanskega misijonskega življenja in stem nekoliko pripomoči, da Družbo v Avstriji, na Bavarskem in v deželi Zmagovalcev vedno bolj spoznavajo in cenijo. Od tedaj delujem zopet med zamorci. Dalje seveda ne gre. Božja previdnost me je zopet podelila k vikarijatu v misijonskem delo-

*) Letna podpora za enega zamorskega katehista znaša 200 K; — vendar se zelo hvaležno sprejme tudi najmanjši dar.

vanju osivelega preč. g. škofa Hirth-a, ravnoistega škofa, ki je nekoč vodil misijone v Ugandi in jo cerkveno organiziral, potem ko se je ločila Južna Nyanza od Ugande, napravil iz imenovanega južnega okraja cvetoč misijon in končno prevzel meseca svečana 1914, ko so se odcepile zahodne pokrajine (Ruanda, Urnudi, Uhha) od južne Nyanze, vodstvo novo ustanovljenega vikarijata Kivu. To je toraj že tretji misijon, tretji vikarijat, ki ga je prevz. g. škof Hirth organiziral.

P. Donders.

Ko ste pred 25 leti z celo Vašo močjo in z vsem navdušenjem Vaše duše započeli reševanje Afrike, niste mogli slutiti, da se bo v Afriki tako napredovalo, da ni sedaj, 1914 skoro nobenega rodu, ki ne bi še slišal poročila o Zveličarju in o križu, in da bo n. pr. iz vikarijata Nyanza nastalo pet škofij. Gospodu Bogu bodi hvala, ki je dodelil tako zmagu po Jezusu Kristusu Gospodu našem!

„Čemu pa ta delitev in cepljenje?“ bi kdo vprašal. Prvič, ker posta ne neštivilo misijonarjev in postaj tako veliko,

da ne more apostolski vikar nič več vsega pregledati. Tako je bilo v vikarijatu Nyanza končno nad 100 misijonarjev in misijonskih sester, in misijonska pokrajina je obsegala mnoge popolnoma različne dežele in narode s petero velikimi jezikovnimi skupinami. To je v Avstriji in v nemški državi popolnoma drugače. Dalje je zelo slabo, da se vzame misijonarja okraju, ljudstu, pri katerem je morebiti že več let deloval, in pokliče v okraj, ki je po narodnosti in jeziku popolnoma različen. Kajti potem rabi zopet dve leti, moremo reči, da se nauči jezika in spozna nekoliko — ne rečem temeljito — okraj, novo ljudstvo. Tako spadajo tudi tukaj pri nas istovrstna sorodna ljudstva Rusude, Urudi-je in Uhhe poponoma skupaj in so združene v novo ustanovljenem vikarijatu Kivu. Zato imamo pa tudi mnogo dela. Prebivalcev moremo ceniti na $4\frac{1}{2}$ milijona. Število misijonskih postaj znaša 15, misijonarjev 50. Na postaji Issavi, kjer sem jaz deloval preteklo leto, imamo 2400 kristjanov med 70—80.000 pogani, ki spadajo le v bližnje področje postaje. V postaji Nyando, kjer nadzoruje začasno prevz. g. škof Hirth, je bilo sprejetih o Velikinoči krog 300 črncev po sv. krstu v cerkev. Bilo je toraj

nujno potrebno, da se je izvršila razdelitev prevelikega in raznovrstnega misijonskega okrožja.

Mene je poklical škof semkaj v Kigali. Dozdaj še tu ni bilo nobenega misijona. In vendar je Kigali glavna točka na karavanski cesti med jezerom Viktorija-Nyanza in državo Kongo, dalje sedež nemškega rezidenta in vsled tega iz raznih vzrokov zelo živahen kraj, kjer pridejo skupaj tudi mnogoštevilni kristjani iz najrazličnejših dežel. Tu so zavedni izobraženi zamorci iz Ugande; žive se kot zidarji, pekarji, mizarji, ali pa so med črno kolonijalno četo. Tu so živahni, lahkoživi, za vse šale pripravljeni Basibci od Viktorijnega jezera; počasni previdni zamorci iz Urande in iz raznih pokrajin Rusande. Celo država Kongo, obrežje in Abesinija pošiljajo zastopnike. Je toraj pač potrebno, da se potegne misijonar za te kristjane, jih drži in jih, če treba zopet pripelje na pravo pot. Islam, katerega seveda tudi v Kigali ne manjka, zahteva ravnotako krščansko jez. Ne kot da bi Islam pridobil mnogo privrženecv — Ruandci so bili dozdej Mohamedovi veri nenaklonjeni, ampak mnogi tuji zamorski rodovi, ki se vstavljajo v Kigali in prihajajo iz dežel, okuženih po Islamu, bi mogli sčasoma pogubno vplivati, še več kot 40—50 Indijancev, ki tu trgujejo in so povečini mohamedanci.

Vsak začetek je težak, tako tudi naš začetek v Kigali. Poglavarji so belim verskim poslancem malo naklonjeni. Ljudje so boječi in zbeže pred nami; o pomoči, delavcih itd. ni nobenega govora. Živež je mogoče dobiti samo za visoko ceno. Jaz bivam še v šotoru, v katerem je v tem letnem času moreča vročina, in borim se z mrzlico, ki me noče spustiti iz krempljev. Naša kapelica je tako revna, da sem že večkrat vprašal: „Ali se spodobi, ali je dovoljeno, da silim Zveličarja, da tu ostane?“ Medtem je zbil spretni misijonski brat Alfred tabernakel iz starih desk in zato nečemo in ne moremo nič več pogrešati milostipolne pričujočnosti Jezusove, ki je tu naša edina tolažba. Dobro je, da mrzlica ne muči P. Zumbiehl-a, a tu v Afriki moramo vedno s tem računati: „Danes meni, jutri tebi!“ Toda čeprav nam vsem sovražnik nameče na pot dovolj kamnov malih in velikih, vendar ne sluti neumnež, kako nam dviga ravno to naš pogum in naše veselje. Mi namreč moramo in hočemo saditi kot vedno križ, v potu in solzah sejati našo setev; nato nam dá ljubi Bog tudi radost ob žetvi.

Bog naj dá Družbi, da bo rastla in prospevala, in pripelje naj ji mnogo izvrstnih članov, ki se kot vsak pravi misijonar ne bodo ustrašili zaprek in malih žrtev, brez katerih sploh ni misijonskega življenja.

Iz misijona v Zambesi.

O. Limbrock, S. V. D., piše iz Borome 13. julija t. l. generalni voditeljci:

Kar smo že dolgo s strahom pričakovali, se je naposled zgodilo; od 1. julija ne dobimo od vlade nobene podpore več. Do zadnjega trenutka smo upali, da prostozidarski zakon, v katerem se naj loči cerkev od države, ne obvelja, ker je portugalska svetna duhovščina vladi dokazovala ter jo resno opozarjala na težke nasledke, katere bi ta zakon prinesel portugalskim kolonijam v Afriki; kajti misijonarji drugih narodnosti bi ne mogli domačinov navdušiti k tisti ljubezni in udanosti do portugalskega imena.

Toda pri prostozidarski vladi Alfonza Coste, kateri ločivni zakon (v resnici pa zakon preganja) velja kot glavna podlaga in opora republike, ni portugalska duhovščina dosegla uspeha. Ne bilo bi nam sicer zaradi tega še tako hudo, ako nas ne bi strašila velika praznota, namreč nenadna izguba 40.000 mark letne podpore.

Časovne razmere nas silijo k naglemu razširjanju misijona, ker bodo drugače veliki deli dežele, ki dajo upanje na najlepše uspehe, izgubljeni za sv. cerkev. A zdi se, da bomo mesto tega prisiljeni, zapreti že obstoječe misijonske postaje, ali vsaj delovanje v njih izdatno omejiti zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev. Ali naj zapremo polovico od 64 obstoječih šol, katerih število smo v nekaj letih upali podvojiti? Ali naj številne otročiče, kateri se vzgojujejo na naših misijonskih postajah pošljemo nazaj v njih poganske domove? Te otročiče, kateri so na naših misijonih ter obetajo postati izvrstni rokodelci in katehisti. To ne more in ne sme biti! Mora iti naprej! Res smo pripravljani, delati čez svoje moči, trpeti pomanjkanje, vendar naših mladih, požrtvovalnih misijonarjev ne smemo preobložiti z bremenami ter jih tako izročiti gotovi smrti. Na ta način bi bilo misijonom najmanj ustrezno. Kdo nam pomaga v tej naši največji sili?

Apostolski vikariat v Tananarivi.

Župnija N. L. Gospe najsv. Srca v Ambavahahimitafo.

Preč. o. Thuquet podaja nam jako zanimive podrobnosti o delovanju na tem misijonu:

„N. L. Gospa presvetega Srca je znano eden prvih misijonov v Tananarivi. Ležeč na pobočju griča, tvori središče vsega prebivalstva takozvanih „tsiarondaly“ poprejšnjih kraljevih sužnjev.

To ljudstvo je afrikanskega pokoljenja in zelo različno od „Hovov“; od teh ima samo izraz in — žalibog — nekaj njegovih napak. Barve so temnočne, kodrastih las, naprejstoječe brade, so veliki in močni, jako ponosni in muzikalični. Iz njih izhajajo prvi umetniki vlade. V vsakdanjem občevanju s tem ljudstvom imamo priložnost, da najdemo tuintam staro časniško Hova-rod-bino, ki je služila na dvoru, ali tudi družine plemičev („adriana“), kojih je, žalibog, večina protestantov, ker je bil dvor poprej protestantski.

Ambavahadamitafo in okolica ima okrog 6—700 prebivalcev, žalibog imamo šele 700 katoičanov med to množico ljudstva, ki je pretežno kalvinskega veroizpovedanja, Od zavzetja dežele od Francozov so se razne sekte razdelile v mesta in vasi, in ta del Tananarive je pripadel kalvanistom. Tu imajo šolo, katero vodi duhovnik, ki je najbližje. Razventega imajo dekliško šolo, ki šteje 300 in še več otrok; imenuje se šola „Presensé“. V ozemlju, kojega jaz opravljam, imajo sedem tempeljev.

Ti protestantski Francozi so od vseh najmanj goreči in resni. Opuščajo celo sveti krst, vsaj pri malih otrocih, s pretvezo, da imajo otroci šele dušo, ko se jim zbudi pamet. Tega bi ne veroval, če bi mi ne povedal neki duhovnik sam. Celó za odrasle ni krst nič družega kot obred, in manjka dosti, da bi bil le nekoliko sličen pravemu krstu. Sedaj nas še seveda prekašajo, kar se tiče števila, a to se vedno bolj zmanjšuje. Samo letos je več nego 100 njegovih privržencev prestopilo k nam. Mnogo drugih bi rado prestopilo in so zadržani le z ozirom na svoje družine, ali druge interese.

Kaj bodedo tedaj storili, da razširimo božje kraljestvo? Dosedaj imamo eno dekliško šolo, kojoj oskrbujete dve sestri sv. Jožcfa Kliniškega. Ti sestri prideta vsaki dan od matrne hiše v Andohalo in imata pouk. Ker je naš lokal jako majhen, nam je vlada prepovedala sprejeti več kot 80 deklic; pri tem pa bi jih lahko podučevali več ko 200, če bi imeli potreben prostor. To dejstvo je tembolj obžalovanja vredno, ker pomenja šola za nas pravi nasad kristjanov in spreobrnjenj. Večina otrok, ki tu študirajo, zahteva krst, celo, ako so njihovi stariši pogani ali protestanti. Že delam lepe načrte za novo šolo in malo naselbino za sestre, da bi bivale v župniji. Ako bi tu stanovale, lahko bi sprejele nekaj gojenk, koje bi rešile iz nezdravih razmer madagaskarskih družin. Msgr. de Saune je ta načrt že odobril in upam, da boded z božjo in Naše Ljube Gospe Najsv. Srca pomočjo v tem letu namero še izvršil. Rad bi se pokazal skromnega, a Vas vendar srčno prosim, da bi mi pri tem delu malo pomagali.

S pomočjo sestre Ivane ustanovil sem oskrbovalno društvo za varstvo mladih deklic. Ne morete razumeti, kakim nevarnostim so izpostavljene madagaskarske deklice. — Poskusil sem tudi in

ustanovil hranilnico za opremo mladih deklic, in le tiste so lahko deležne, ki se pred zakonom lepo obnašajo. Hvala Bogu, krščanska ideja nam je že pripravila pot. Predvčerajšnjim je prišla k meni mlada deklica in me nujno prosila, da bi jo sprejel pri sestrah za gojenko, da bi se odtegnila vplivu matere, ki je protestantska in hoče hčerko pregovoriti, da bi oženila protestantskega moža, ki je od svoje prave žene ločen. — Naša mala opremna hranilnica je še jako majhna. Zadnjim dvem deklicam, ki sta se omožili, smo dali komaj po 2 fr.; vendar upam, da bom pozneje lahko več dal, ker teh 40 mladih deklic, ki spadajo k oskrbovalnemu društvu, jemlje reč za jako resno in so že jako marljivo na delu malih reči, katere bodo prodale, da obogate hranilnico. Poslal Vam bodem nekaj teh stvari; mogoče boste imeli priliko, zbuditi zanimanje za to, pri dobrotnicah afrikanskih misijonov. — Ob enem si dovoljujem poslati sliko, ki kaže notranjost moje male cerkvice, sveže slikana in novo popravljena, istotako dve svetlopisni sliki majhne seje, ki je bila v čast blaženi devici Orleanski.

Dovolite še, da priporočim molitvi Vaše Družbe mojih 6—7000 poganov in kalvinistov, ki tvorijo prebivalstvo mojega moji apostolski delavnosti izročenege ozemlja. Predno umrem, upam, da bodem iz celega tega tananarivskega pobočja napravil božjo najemnino N. L. Gospe Najsv. Srca. Da bom pa to dosegel, računam trdno na molitve prijateljev Najsvetejšega Srca Jezusovega.]

Apostolski vikarijat v Bagamoyo.

Škof Vogt piše iz Bagamoyo naši generalni voditeljici 27. novembra 1913:

Kaj si boste mislili o meni, ker sem tako dolgo odlašal, da se Vam zahvalim za veliko dobroto in skrb, ki jo izkazujete našim ubogim misijonom!

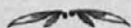
Ne mislite, da sem Vas pozabil, ko na svojem dolgem potovanju nisem imel časa, da bi Vam potrdil sprejem bogatih mašnih ustanov in da bi Vam imenoval sužnje, ki so za odkupiti. Šele na Vseh svetnikov mi je bilo mogoče povrniti se v Bagamoyo, kamor sem prišel popolnoma utrujen od dolgega potovanja. Pač potujemo že dandanes hitreje in lažje po železnicah, toda kljub temu sem se moral voziti 30 dnij. Celo potovanje traja 3½ meseca in je bilo še prekratko, tako, da bom moral prihodnjič drugače napraviti in razdeliti potovanje na dva dela.

S hvaležnim srcem moram reči, da se lahko vidi pomoč od zgoraj na vseh misijonih; povsod se lahko vidi

in pribije znaten napredek. Posebno vidno in razveseljajoče se opaža napredek na onih misijonih, ki so bili ustanovljeni pred tremi ali štirimi leti, n. pr. v Sv. Jožefa-Vidundi. V velikih skrbih za njegovo bodočnost smo ustanovili leta 1909, ker se je tamkaj že poskušal ukoreniniti islam. Komaj si zamorete predstavljati moje veselje, ko sem videl ob prihodu tukaj množico mladih kristjanov, dečkov in deklic, istotako veliko število odraslih, koji so že prejeli sveti krst. Tudi za bodočnost kaže lepo za misijon, ker s čisto malimi izjemami obiskujejo vsi otroci dežele naše šole.

Od misijona N. L. Gospe od Zmage v Ussandaovi, ustanovljen leta 1908, človeško rečeno, nismo pričakovali dobrega prospevanja. In vendar sem našel v moje ne majhno začudenje celo jako gorečo občino.

Naš boj z Anglikanci, žalibog, ne preneha. Prišlo Vam je mogoče do ušes, da nas celo v listih napadajo; toda mi se ne bojimo njihovih napadov in jih znamo odbiti. Naj se obrožujejo proti nam kakor se hočejo, moje zaupanje je trdno in neomahljivo v varstvo naše dobre Matere, preblazene device Marije!

Došla misijonska pisma.

(Od 26. septembra do 20. oktobra.)

O. Royau, družbe sv. Jožefa, Kavirondo, 7. avgust. — O. Fracassini, O. F. M. Assiut, 2. oktobra: (Ne primankuje nam samo sredstev za nadaljno zidanje cerkve v Kairi, temveč tudi obleke in živeža. Vsled vojske je tudi tukaj sila velika, naši ubogi katoličani trpe, a pomagati nimamo s čim.)

Škof Ljudevik Antonelli, apostolski vikar v Libii, 17. okt. (Blagovolite se me spominjati; kajti tu je potreba nepopisna, dohodki jednako ničli, skrivnega in očitnega nasprotstva pa v izobilju; toda — „fiat voluntas Dei!“ (Zgodi se volja Božja!)

O. Liekens, O. F. M., Benghaci, 11. okt. „Jutri bo krščen naš mali Janez Jurij, kateri naj nosi to ime v čast veleč. gosp. Bruckl stolnega kanonika.

O. Arimath Gratl, O. S. M. Svacidežela, 19. avg. „Oče Mayr mi je poslal dragoceno sliko. — Klaverjeva Družba se je zopet skazala kot blaga mati Afrike. Položnica je prišla ravno o pravem času; naša blagajna je bila skoraj prazna, pri cerkvi zgotovljeno komaj zidovje; opravljali smo devetdnevno k žalostni Materi Božji in pomoč je prišla hitro.

Bož Vam vrni stotero! — Pretečeni teden so v Mbabane zborovali pastori in učitelji različnih verskih ločin

Svacidežele, kako bi na najbolj uspešen način razširjali tu svojo krivo vero. Razen anglikanskega škofa in pastolja so bili tudi navzoči zastopniki veslinske, ameriške in južno afriške misijonske cerkve. Zborovali so celi teden. Kafri so se čudili, da se mi katoličani teh shodov nismo udeleževali; pozneje bodo spoznali, zakaj. — Naša cerkev ugaja črncem, ker je precej velika; dolga je 21 metrov in skoro 7 metrov široka; seveda nam mora služiti tudi kot šola. Za dobrotnike našega misijona se bere pri nas ena sv. maša vsaki teden, da jim Gospod njih dobrote bogato poplača.“

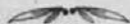
M. M. Eleonora Petitpierre, O. S. D. King-Williamstov. 8. septem.: (Naša misijonska sestra. M. Neža Vordermeier toži, da se čutijo težke posledice strašne evropske vojske tudi v Afriki. Mnogo črnih delavcev je bilo odpuščenih iz dijamantnih in zlatih rudnikov ter so brez zaslužka. Cene živil so zelo poskočile, draginja je velika, vsepovsod pomanjkanje in globoka žalost. Dan za dnem prosimo Boga za mir.

O. Kraupa, S. J. 24. avgust.

O. Bellet, C. S. Sp., Typelongo (Angola) 14. julija. (Velika sila, 1000 fr. za zidanje cerkve neobhodno potrebno.)

Škof Larue od belih očetov Chilubula. 30. julija. (Pošilja zelo zanimivo statistiko apost. vikarijata v Bengueli; na 8 misijonskih postaj in 50 podružnic odpade 14.597 katehumenov, 9296 novih kristijanov in 1328 krščanskih družin. Misijonarji beležijo 4660 krstov, 76.758 spovedi in 128.685 sv. obhajil.)

Sr. Marija Duvernois, iz reda oblatinj sv. Frančiška Sal. Pella, 22. avgusta.

Duhovna odlika

je vsem naročnikom in dobrotnikom misijonov zagotovljena, kateri prihodnje leto ostanejo zvesti Klaverjevi Družbi. Na prošnjo naše glavne voditeljice nam je namreč več apostolskih vikarjev in prefektov Afrike obljubilo letno eno sv. mašo od strani vseh misijonarjev njihovih okrajev v namen naročnikov „Odmeva“ in misijonskih dobrotnikov. Na ta način je do sedaj zagotovljeno 96 sv. maš. Ali ni soudeležba tolikih sv. maš pobožnih misijonarjev najlepše plačilo, katerega si pobožno srce kristjana more želeti, posebno sedaj v tem resnem času?

Katoliška duhovščina na čelu misijonskega gibanja.

V časopisu „Evharištija“ beremo pod naslovom „Dejanje“ sledeče:

Z vso silo pograbil je naš čas misijonsko misel — začelo se je misijonsko gibanje, ki nas sili k najdrznejšim pričakovanjem, in kojih posledice in vspehi se ne dajo preračunati. Gre se za svetovni misijon — v resnici velikanski problem, svet obkrožujoča naloga, na katere rešitev so poklicani vsi, da sodelujejo, posebno pa še duhovniki. Zdaj nikoli, kajti pričakovanja kot še nikoli odpirajo se zdaj delu naših blagovestnikov. Ura je prišla, ko mora vsa katoliška Evropa priti na plan — na čelu katoliška duhovščina.

Možje, bratje, kaj nam je storiti? Da naravnost povem, odpreti nam je na široko naše denarnice, tudi v našem času prenapetih socialno karitativnih zahtev mora se posrečiti, po skrajni omejitvi osebnih potreb, izvleči v vsakem oziru še več v ta namen.

Kje je potreba največja in pomoč najpotrebnejša, kažejo nam „Katoliški misijoni,“ oni geografično, etnografično psihologično tako zanimiv in versko navdušujoč list.

Toraj dati nam je denarja. To je, kakor pravi Prohaska, davek, ki ga dolgujemo kraljestvu božjemu. Tu ni nikagega nalaganja davkov, nikagega plačilnega urada; vsak je podvržen le zapovedi svoje gorečnosti.

Vendar imamo še nekaj drugega za svetovni misijon, kar odtehta zaklade in zlato, to je sveta maša. To je maša v namen misijonov. Če vsak duhovnik le enkrat na leto mašuje za misijone in misijonarje, je to že velikanska podpora misijonskega gibanja. Vsak katoliški duhovnik bi se naj navadil, zato so pisane te vrstice, da bi bral vsak mesec enkrat sveto mašo z namenom za pomislonjenje sveta (spreobrnitev krivovercev, razkolnikov, judov, poganov, mohamedancev.) Na ta način postane duhovnik sam apostol in misijonar.

Še nekaj stori lahko duhovščina za misijonsko gibanje. Mobilizira lahko cele čete in jih popelje v vojsko za misijone. Duhovni pastirji imajo vendar večje ali manjše število vernikov, ki hodijo vsak dan k sv. obhajilu; tem bi naj priporočili, da bi večkrat, mogoče ravno ob nedeljah darovali obhajala za svetovni misijon. To bi bila potem, če bi se to povsod vršilo, v resnici nova križarska vojska proti neveri. Veroučitelji naj bi nalagali učencem, da bi prav pogosto prejeli sv. obhajilo v namen misijonov in misijonarjev. To bi bila potem otročja križarska vojska 20. stoletja. V resnici, krasna misel! Srednji vek je ponosno videl ves zapad sklenjeno korakati proti vzhodu — 20. stoletje naj ponovi svetu sijajen igrokaz nove križarske vojske. Bog daj! Bog daj!

„Neki duhovnik.“

Poslano.

Neki župnik iz B. poslal nam je sledeče z nekolikimi vrsticami: ... „Kratek članek za „Odmev iz Afrike“. Blagoslovi Gospod Vaše delo! „Dragi bralec!“ Radoveden vzameš „Odmev iz Afrike“ v roke, ko ti ga položi pismonoša na mizo. Tvoja misijonska gorečnost se hoče poživiti po orisih doživljajev in žrtev misijonarjev. „Ko bi le mogel več pomagati!“ To je tiha želja tvojega srca. Ti storiš tudi lahko več! Hočem ti povedati. Moliš lahko za katoliške misijone. Izmoli vsakokrat po „Angeljevem češčenju“ očenaš za misijone. Koliko jih je na leto! Koliko, ako bi vsak bralec „Odmeva“ to storil!

Neki kaplan in gorečnik za abstinenčno gibanje v prid misijonom je predlagal: vzdržati se en teden v letu popolnoma alkohola in prihranek darovati misijonom. — Povem lahko, da neki misijonski prijatelj ni celo leto pokadil niti ene smodke in ni popil niti čaše piva, zato pa je lahko razdelil med katoliške misijone 200 kron. Poskusi enkrat en teden! Imaš pri hiši starega platna, pošlji ga za obveze ubogim gobavcem v Afriko! Glej, ljubezen dela nas iznajdljive. Torej k dejanju, potem si tudi ti mali apostol pomoreš k izpolnenju besede „Učite vse narode!“

⇒ ⇒ ⇒ Listnica. ⇐ ⇐ ⇐

Gdč. L. I. v S. Na Vaša vprašanja: 1. Ali morete sedaj pošiljati denar v Afriko? 2. Pojdete li kmalu v Rim? 3. Ali v Ameriki nihče izdatno za Vašo Družbo ne deluje?. Vam odgovarjamo:

1. V mnoge kraje v Afriki je denarna pošiljatev še mogoča in upamo, da ostane tudi v prihodnje. K sreči smo še pred izbruhom vojske dober del našega tekočega misijonskega denarja naložili v banki neke nevtralne države, tako da nas nobeden moratorij pri razpošiljavi ne zadržuje. 2. Začasno ne, in sicer iz tega vzroka, ker se skupno vodstvo cele Družbe sedaj lažje iz Avstrije (Salzburg) vodi, kot iz Italije, kjer se mora vsak hip z motenjem prometa (generalni štrajk, splošna mobilizacija itd. ?!) torej z nepreglednimi težkočami računati. 3. V Ameriki, pred vsem v St. Louis, delujeta en duhovnik kot adjutor in ena vneta upraviteljica.

Jako bi bilo torej želeli za razvoj naše Družbe v Ameriki, če bi mogli ustanoviti naselbino notranjih, ali vsaj zunanjih udov. Upajmo, da bo to v doglednem času mogoče. Morda nam strašna vojska privede več novih, tako potrebnih moči. Molimo!

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca grudna.

21. grudna, na god sv. apostola Tomaža.

27. grudna, na praznik sv. apostola Janeza Evangelista.

Pogoj: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

po nabiralniku 1 K 18 v. N. N. 3 K. J. Mogel 1 K, M. Žibret 1 K, M. Čuček 3 K 20 v, R. Dokl 1 K 40 v F. Birtič kot prošnja za srečno vrnitev iz vojske 10 K.

Za Klaverjev vinar: Petriček 40 y, nabrano v tobačni tovarni po J. Račič 12 K, F. Končan 6 K 42 v, R. Širca 33 K.

Za Otroško zvezo je bilo nabranih 9 K 16 v. Natančneje glej v „Zamorskem otroku!“

Za mašno zvezo: Poslano v Ljubljano od posameznih udov 5 K, nabrano po: F. Nosan 18 K, Pernat 4 K, J. Žnidaršič 4 K, M. Žibret 4 K, J. Braton 2 K, A. Kovačič 5 K, A. Horvath 7 K, M. Križanič 8 K, M. Rozman 4 K, A. Solar 5 K, P. Babič 13 K, po preč. g. P. Valerijanu, 10 K, Fajfar 3 K, A. Sedej 3 K, E. Gregor 14 K, Demšar 2 K, Merher 2 K, 14 v, Toman 2 K.

Za misijonsko zvezo: Nabrano po preč. g. P. Valerijanu 18 K, A. Kraner nabrala 9 K 30 v, A. Sedej 2 K.

Za malo semenišče v Laftu: F. Nosan nabrala 6 K 31 v, J. Braton 34 v.

Prispevki k zgradbi kat. cerkva in kapelic v Afriki: A. Kovačič nabrala 2 K 54 v, A. Solar nabrala 2 K 50 v.

Za Klaverjevo Družbo: M. Štular 1 K 80 v.

Podporniški prispevki: M. Petrič 2 K, M. Svetel 2 K, A. Košešina 2 K, N. Žurman 2 K, J. Hrast 2 K, K. Drobnič 2 K.

Skupna vsota 467 K 1 vinar.

Poslano v predmetih: Preč. g. župnik M. Sket: lepe podobice za otroke; mnogo rabljenih znamk nabrano po: F. Nosan, Esih, po preč. g. Smrekar Gabersčik, po preč. g. Močniku in drugih oseb. J. Jenčič 1 srebrno žepno uro; K. Leban 60 rožnih vencev.

Najudobnejši način denarnih pošiljatev

je potom poštinih položnic, katere priložimo decemberski številki. Našim naročnikom ni treba družega, kakor položnico izpolniti in na označenih mestih napisati svoto, katero hočejo poslati, ter isto z denarjem vred oddati na pošti. To je vse; pošiljatev je torej popolnoma brezplačna za nje. Ni jim treba plačati nobene poštine. — Samoobsebi se razume, da smejo naši ljubi prijatelji ravnati poljubno z ozirom na svoje pošiljatev, da je pošljejo bodisi po položnici ali nakaznici. S položnicami jim hočemo pošiljatev samo olajšati.

Družba sv. Petra Klaverja.

Prosimo naše blage dobrotnike, ki zbirajo obrabljene znamke v prid misijonov, da iste vselej le izrežejo iz pisem itd. Ako se namreč znamke drugače snamejo, se pokvarijo in misijonom ne donajajo nobene koristi. **Vtisnjene** znamke na dopisnicah itd. niso porabne. Najbolj priporočljivo je, poslati manjše število znamk, kot vzorec brez vrednosti, v ne zaprtem zavitku, le prevezano.

Berilo za naše vojake.

Kdo hoče našim vojakom v bolnicah, posebno okrevajočim, preskrbeti spodbudnega ljudskega berila?

Priporočimo v ta namen vsem prijateljem vojakov nakup od Družbe sv. Petra Klaverja izdane zanimive in spodbudne misijonske brošurice á 10 v; v slovenskem nemškem, češkem in poljskem jeziku, kakor tudi mehko vezane letnike ilustrovanega mesečnika „Odmev iz Afrike“. (Cena 1 K —; poštne prosto 1.20 K) in („Zamorski otrok“) (Cena 50 v; poštne prosto 60 v.)

Na željo prevzame Družba izbiro in pošiljatev naravnost v bolnice. Vendar prosimo, da se nam ob enem naznani v katerih zgoraj imenovanih jezikih se časopisi ali brošure želijo. — Prosimo za obilno naročil.

Družba sv. Petra Klaverja
Ljubljana, Pred Škofijo 8.

Razglednice za naše vojake.

Neka domoljubna misijonska prijateljica predlaga sledeče: „Vedela bi za dobro vporabo za številne razglednice, ki jih ima Družba sv. Petra Klaverja v zalogi. Našli se bodo prijatelji vojakov, ki jih bodo kupili (Družba jih bode gotovo iz domoljubja dala za lastno ceno) in razdelili med vojake. Pri vpoklicanju ne vedo, pridejo na vzhod ali zahod in bi radi pisali svojim družinam. Gospica R. bila je priča, ko so prosili in je to predlagala. Tudi ranjenim vojakom bi bile razglednice dobrodošel dar.“

Opomba Družbe sv. Petra Klaverja: Nam je ta predlog pogodu. Samoobsebi umevno smo pripravljene te razglednice za lastno ceno, in sicer sto za K 2. — poštne prosto K 2.20 odstopiti. Pri tako nizki ceni nam je mogoče, dajati le najmanj po sto komadov skupaj in proti takojšnjemu plačilu, ali po povzetju in le v toliko, kolikor je zaloge. Ne zamudite torej z naročili!

Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8.

„ „ „ „ Salzburg, Dreifaltigkeitsg. 12.

